

FoU-statistikk 2017

Instituttsektoren

Bo Sarpebakken

Det ble utført forskning og utviklingsarbeid (FoU) for 13,9 milliarder kroner i instituttsektoren i 2017. Ressursinnsatsen var 0,7 milliarder kroner høyere enn i 2016. I faste priser økte ressursene til FoU med litt under 3 prosent fra året før, men en betydelig del av økningen kan tilskrives høyere kapitalutgifter.

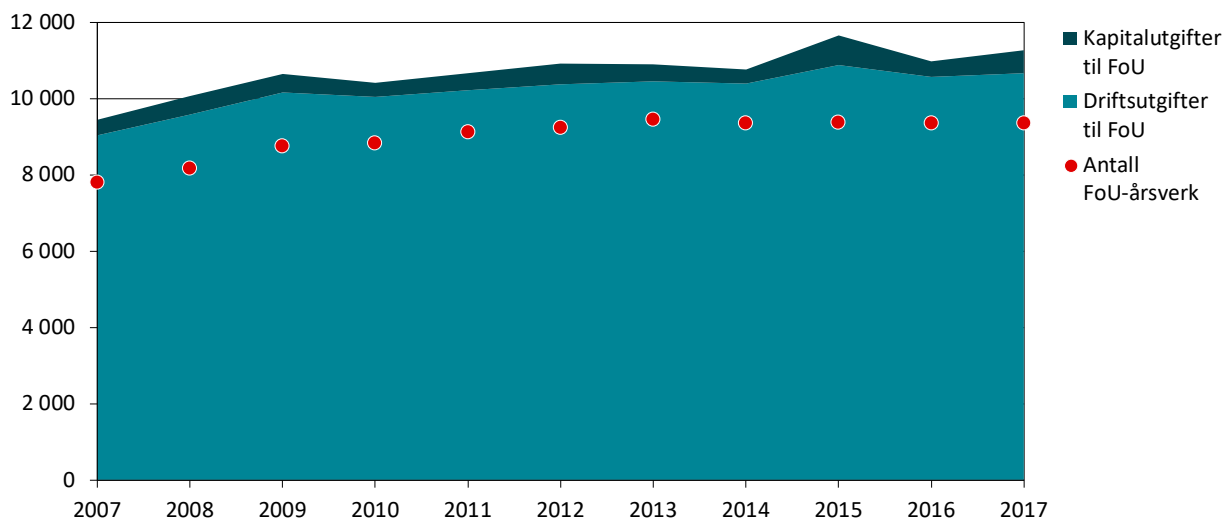
FoU-utgifter til lønn og annen drift utgjorde 13,1 milliarder kroner i 2017, noe som var nesten 400 millioner kroner mer enn i 2016. Det innebærer en nominell vekst på 3 prosent, eller nær 1 prosent realvekst i de driftsrelaterte utgiftene når det korrigeres for lønns- og prisvekst¹. Investeringer beløp seg til 740 millioner

kroner i 2017, en økning på om lag 250 millioner kroner fra året før.

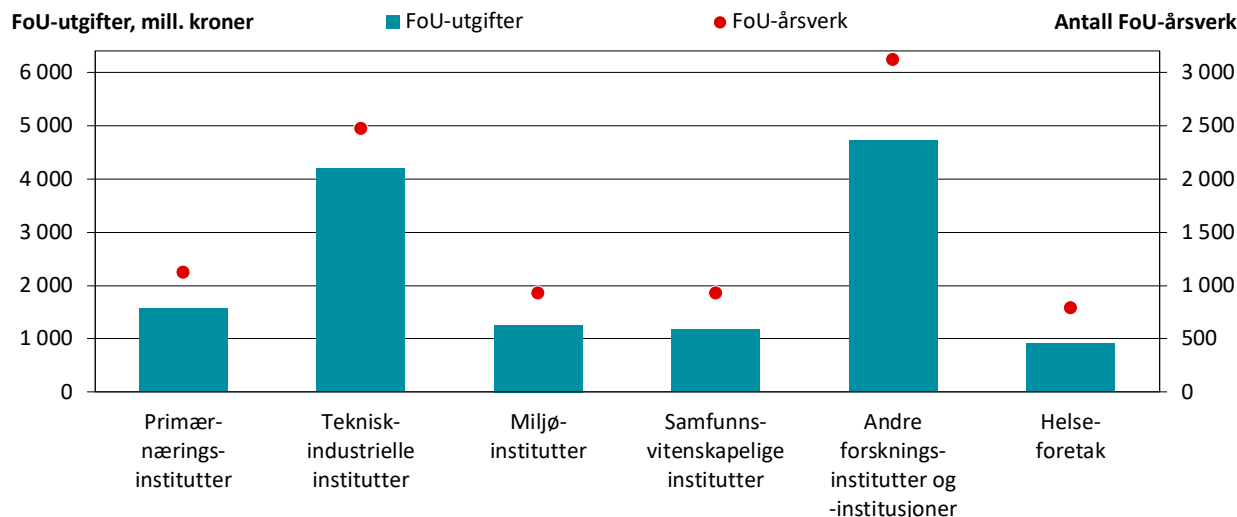
Siden 2007 har FoU-utgiftene i instituttsektoren økt 20 prosent målt i faste priser. Det meste av veksten inntraff i første halvdel av perioden. Fra 2012 har FoU-utgiftene hatt en ganske flat utvikling, med enkelte svingninger særlig som følge av variasjoner i kapitalutgiftene.

Nærmere 12 600 personer deltok i FoU-virksomheten i instituttsektoren i 2017. Det ble til sammen utført 9 350 FoU-årsverk. 71 prosent av FoU-årsverkene ble utført av forskere og faglig personale, mens teknisk- og administrativt personale stod for de øvrige årsverkene. I et lengre tidsperspektiv økte utførte FoU-årsverk

FoU-utgifter, mill. kroner
Antall FoU-årsverk

Figur 1 Instituttsektoren 2007-2017; FoU-utgifter i faste 2010-priser og utførte FoU-årsverk. Kilde: NIFU/FoU-statistikk

Figur 2 FoU-utgifter og FoU-årsverk i instituttsektoren i 2017, etter instituttgruppe.
Kilde: NIFU/FoU-statistikk

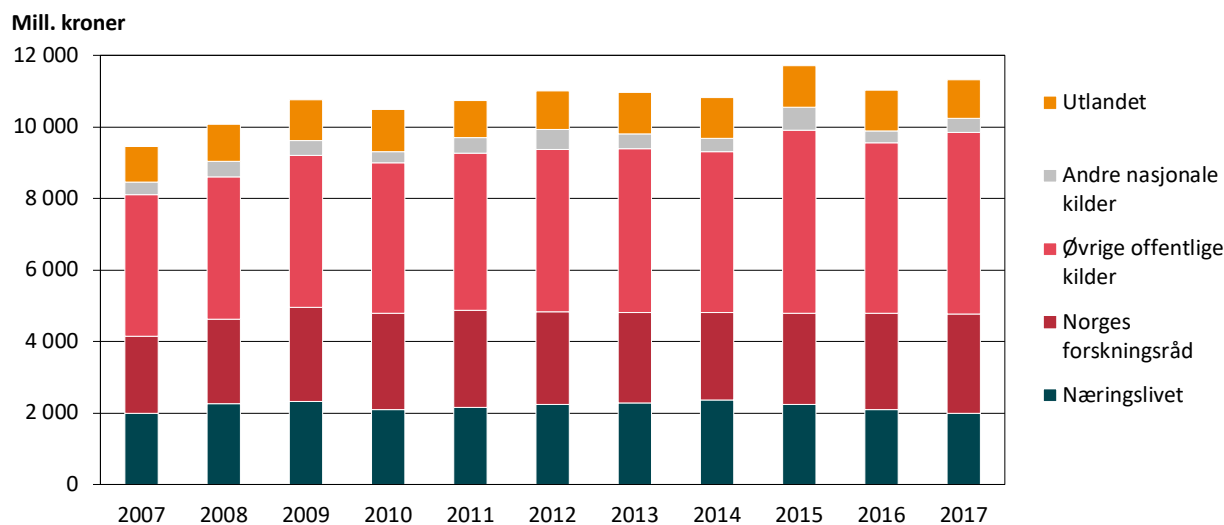
betydelig fram til 2013, men antallet har endret seg lite de senere årene.

Hvor fant FoU-aktiviteten sted?

Tre femtedeler av FoU-innsatsen i instituttsektoren i 2017 fant sted ved institutter underlagt retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter. Dette er forskningsinstitutter som mottar basisbevilgning fra Norges forskningsråd. I basisbevilgnings-systemet er instituttene inndelt i fire fordelingsarener. Teknisk-industrielle institutter var den største instituttgruppen med FoU-utgifter på 4,2 milliarder

kroner, eller 30 prosent av sektorens samlede FoU. Den nest største instituttarenaen omfattet primærnæringsinstitutter, som stod for 11 prosent av ressursinnsatsen, mens miljøinstitutter og samfunnsvitenskapelige institutter var forholdsvis jevnstore med 9 prosent av FoU-utgiftene.

40 prosent av FoU-aktiviteten i instituttsektoren ble utført ved institusjoner som ikke er underlagt retningslinjene for statlig basisfinansiering. Her inngår forskningsinstitutter som mottar grunnfinansiering direkte fra departement, og andre FoU-utførende institusjoner, der FoU som regel ikke er kjerneaktiviteten. Sistnevnte kategori omfatter blant annet statlige eta-

Figur 3 FoU-utgifter i instituttsektoren 2007-2017, etter finansieringskilde. Mill. kroner, faste 2010-priser.
Kilde: NIFU/FoU-statistikk

ter, helseforetak uten universitetssykehusfunksjon og private, ideelle sykehus, samt muséer.

Hvordan ble FoU-aktiviteten finansiert?

Offentlige kilder finansierte 70 prosent av FoU-innsatsen i instituttsektoren i 2017. Mer enn en tredjedel av den offentlige finansieringen, eller 3,4 milliarder kroner, ble kanalisert gjennom Norges forskningsråd. Næringslivet finansierte 17 prosent av FoU-ressursene, utenlandske kilder stod for 9 prosent, mens andre kilder utgjorde 4 prosent. Av samlet finansiering fra utlandet på mer enn 1,3 milliarder kroner, kom 420 millioner kroner fra deltakelse i EUs rammeprogrammer, mens i underkant av en halv milliard kroner gjaldt oppdrag for utenlandsk næringsliv.

Fra 2016 til 2017 var det realvekst i finansieringen fra offentlige kilder på om lag 5 prosent, mens det var realnedgang på rundt 5 prosent i midler fra næringsliv og utlandet.

Kontaktpersoner for FoU-statistikken

Universitets- og høyskolesektoren:

Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 996 31 554

Instituttsektoren:

Bo.Sarpebakken@nifu.no, tlf. 960 94 042

Helseforetakene:

Ole.Wiig@nifu.no, tlf. 960 94 024.

Næringslivet:

Kristine.Langhoff@ssb.no, tlf. 21 09 43 91 eller

Harald.Fondevik@ssb.no, tlf. 21 09 47 51.

Offentlige kilder står også for en økende andel av sektorens FoU når et lengre tidsperspektiv legges til grunn. I 2007 kom 65 prosent av finansieringen fra offentlige kilder, noe som innebærer at det offentlige andel har økt med nærmere 5 prosentpoeng de siste ti årene. Andelen finansiering som kommer fra privat sektor, har vist en tilnærmet tilsvarende nedgang.

1. For 2017 er en foreløpig indeks på 2,1 prosent lagt til grunn

Om statistikken

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. I universitets- og høyskolesektoren er det hovedundersøkelse annethvert år (oddetallsår). NIFU har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen og inngår i OECDs og Eurostats databaser for Science & Technology.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU <http://www.nifu.no/> og Norges forskningsråd <http://www.forskningsradet.no/>. I FoU-statistikkbanken gis brukerne mulighet til selv å velge tabeller og data: <http://www.foustatistikkbanken.no/nifu/>. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>.

NIFU

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education

NIFU tilbyr handlings- og beslutningsorientert forskning til offentlig og privat sektor. Forskningen omfatter hele det kunnskapspolitiske området – fra grunnopplæring, via høyere utdanning til forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i arbeidslivet. Instituttet har i tillegg nasjonalt ansvar for produksjon, analyse og formidling av statistikk og indikatorer for det norske FoU- og innovasjonssystemet.

NIFU

PB 2815 Tøyen, NO-0608 Oslo
www.nifu.no | post@nifu.no